Milán Péter

ÉRTEKEZÉS A BALOLDALISÁGRÓL

Kevés területen mutatkozik nagyobb káosz manapság, ha politikai diskurzusra kerül sor, mint a jobboldaliság–baloldaliság ellentétpárja kapcsán. Ez a zavar nem tegnap keletkezett, de tény, hogy a 20. század tumultuózus politikai eseményei, nem kevésbé a jelenkor immáron „klasszikus" modernitás utáni időszaka, melyet divatos kifejezéssel leginkább „posztmodernnek" hívhatunk, sokat tett azért, hogy az ideológiai fejetlenség soha korábban nem látott méreteket öltsön. Nem újkeletűek azok a hangok, amelyek azt állítják, hogy a jobb- és baloldaliság ellentétpárja „túlhaladottá vált", „a világ bonyolultabb annál, hogy egy ilyen egyszerű klasszifikációval megmagyarázható lenne", és így tovább. Még ha ez utóbbi kijelentésben lehet is igazság, ha szellemi módon közelítünk ehhez a felosztáshoz, és nem abszolutizálunk semmilyen tipizálást vagy dualitást, akkor egy olyan érában is lehet érvénye, amikor már mindent elemészteni látszik a felfordulás. Meglátásunk szerint ugyanis, ha felhagynánk egy olyan, meggyőződésünk szerint ideológiai-politikai-világnézeti kérdésekben kiemelten fontos kategória életben tartásával, mint ami a jobb- és baloldaliság, akkor a káosz még áthatolhatatlanabb lenne, az eligazodást roppant mód megnehezítené.

A világnézettel rendelkező ember kozmoszszal, világgal, társadalommal kapcsolatos benső rendszere egy ennél is nagyobb valóságtartományba, a létszemlélet szövedékébe illeszkedik, amely a világnézet területénél is mélyebb lényegiséget ölel fel, lévén ebben a léthez – és ezen túlmenően, a nemléthez – való viszonya is feltárul és megmutatkozik, mintegy kibontakozik annak nem befejezett mivoltában, hanem a folyamatos „aktusban levés" értelmében. Ideálisan ez a teljességként megélt világ- és öntapasztalást jelenti, amelyet törekedni kell potencialitásból mindinkább aktualitásba vinni.

Ugyan a tárgyalt fogalompár a parlamenti elhelyezkedésből nyeri eredetét (jobb oldalon helyezkedtek el a királypártiak, a monarchia hívei, bal oldalon pedig a forradalmi erők, amelyek az addigi renddel való szakítást képviselték), ily módon a földi berendezkedéshez, annak is a politikai vonulatához tartozik, helyes megélése, mint megfelelő létterületé, része lehet a szellemi kibontakozásnak. Természetesen ezt a helyesen felfogott jobboldaliság képviseli, ám nem a dualitás végleges és lezárt részeként, hanem olyan meta-politikai pozíciót elfoglalva, amely teljességre törekszik, célja a megvalósítás, a folyamatba a baloldalhoz tartozó erőket is bevonva, mintegy ezek méregfogát kihúzva, transzformálva. Miként Istenen kívül nincs semmi és senki – ez az elméleti felvetés szintjén sem lehetséges –, így a Sátán és az alá tartozó erők is úgymond Isten kegyelméből, a teremtett világ törvényszerűségeihez szervesen hozzátartozva egzisztálhatnak. Lévén részei a totalitásnak, egy integrált szemlélet, amely a jobboldaliság szellemi álláspontját, s az ebből kisugárzó horizontját tartja szem előtt, nem ismerhet olyan erőket, amelyek kívül esnek e látótéren, mivel ez magával a teljességgel esik egybe. De miben állnak annak a valóságnak

az erői, amelyet a politika, az ideológia nyelvén baloldaliságnak hívunk? Tanulmányunk ezt a kérdést szeretné tisztázni a téma kimerítésének igénye nélkül.

Mivel abból a premisszából indultunk ki, hogy politikai síkon a jobboldaliság bizonyul alkalmasnak arra, hogy szellemi koncentráció és út eszköze legyen, úgy ebből következően a baloldaliságnak ezzel diametrálisan ellentétes törekvéseket, célkitűzéseket kell megvalósítania, amelyek, noha alapállásukat illetően lehetnek tudatosak és öntudatlanok, a végkifejlet vonatkozásában – ami, amennyiben ez a bázis átgondolatlanságból, átvilágítatlanságból fakad, természetesen nem tudatos döntés eredménye – ugyanazt a képet nyújtják. Mivel a jobb- és baloldaliság témaköre rendkívül szerteágazó, úgyszólván az élet valamennyi területére kiterjeszthető, könyvnyi terjedelemben lehetne róla beszélni, e helyütt azonban a baloldaliság jellemző és kiemelten fontos ismérveire fókuszálunk. A jobboldaliságot mintegy vezérfonálként használjuk, mivel olyan ellentétpárról van szó, amely ugyanakkor egyáltalán nem szimmetrikus, ezt a segítségül hívást, a jobboldaliságra való hivatkozást nem lehet elkerülni.

„Mivel minden valódi kategória és fogalom szellemi természetű, így a jobb- és baloldaliság lényegét is csak szellemi rátekintésben tudjuk megérteni, tisztázni."

✣

Sokan sokat írtak már a jobb- és baloldaliságról a legkülönfélébb szempontokat alapul véve – akár úgy is, hogy *in concreto* nem használták ezt a fogalompárt –, azonban szigorúan szellemi alapokról kiindulva, amelyek előzik a gazdasági, társadalmi aspektust, már kevesebben taglalták a témakört. Említhetjük a jeles francia ellenforradalmár, Joseph de Maistre nevét, de Edmund Burke is idekívánkozik, aki ír származásúként volt tagja a *whig* pártnak, s *Töprengések a francia forradalomról* című alapvető fontosságú könyvében felbecsülhetetlen értékű, átfogó kritikáját adja a francia forradalom vészes eseményeinek, mozgatórugóinak. Mielőtt belemennénk a részletekbe, meg kell határozni e fogalompár eredendő kiindulópontjait, mintegy a gyökerénél megragadva a problémát. A jobboldaliság, mint létdefiniáló attitűd és belső álláspont alappillére, első számú kritériuma az Istenre való centráltság, a transzcendens valóság nem pusztán elvi, hanem aktív tételezése és megvallása. Ezzel szemben a baloldaliság nem ismer transzcendens realitást, számára a létnek csak földi, profán szférája képzelhető el, ily módon ezek meghaladására nemcsak nem tesz kísérletet, de eleve ellenségesen viseltetik minden ez irányú kezdeményezéssel szemben. A szellemi alapokon nyugvó jobboldali ember számára létezésünk biológiai szféráján túl van egy Isten felé orientálódó, annak „részeként" leírható terület, vagy inkább valóság, ebből következően az ember kitüntetett helyet foglal el a földi létezők között. Az imént leírtakból fakadóan a baloldal – s e tekintetben a baloldaliság valamennyi változata megegyezik – az emberre pusztán biológiai-pszichikai voltában tekint (az ember = állat, ne szépítsük), s valójában a pszichikai rész is erőteljesen a korporális területhez kötődik. Szellemről, vagyis az emberi lét legmagasabb szférájáról hallani sem akar, s bármely olyan jelenséget, amelyet problematikus lenne szorosan véve testinek láttatni, a psziché képzelgéseihez, fantazmagóriáihoz sorol, netán bizonyos gének – akár rendellenes – munkavégzésének tud be. Tudunk olyan elméletekről, amelyek azt kívánják bizonyítani, hogy az istenhitért valamely emberi alkotóelem, jelesül a gén hibás működése a felelős, amelyet megfelelő módszerekkel ki lehet küszöbölni, hogy a békés termelőmunkát és az ezt kísérő fogyasztást immáron semmilyen

zavaró tényező ne bolygathassa meg. A fenti kiindulópontot, vagyis a jobboldaliság Istenben gyökeredző mivoltát, mint alapkritériumot, valamint a baloldaliság merőben profán lényegét már más szerzők is megfogalmazták, azonban egy ilyen roppant kiterjedésű tematikum kapcsán nem lehet megkerülni ezek újbóli lefektetését, hiszen az ember világának, létének különböző területeire irányuló vizsgálódásaink mindig ide vezetnek majd vissza: ezek a bázisprincípiumok képezik azok forrását.

Az a jelenségegyüttes, amit baloldaliságnak hívunk, mindig jelen volt az emberi világban, még a fényteli korokban, a fénnyel sokkal inkább áthatott periódusokban is, de éppen e fényre centráltság okán nem tudtak a baloldaliság tendenciái érvényesülni, legalábbis nem tartósan. Korunk végletesen kettőségérvényű felfogása nagyon megnehezíti annak felismerését, hogy baloldali erőkkel állunk-e szemben, akár retrospektíve is, mivel sokan a dualitás elemeit csak mint egymást kizáró erőket képesek tételezni, egymás kiegészítőjeként sokkal kevéssé, s egy harci cselekmény során még nehézkesebbé válik az összecsapó felek ilyetén meghatározása. Konkrétan arra gondolunk, hogy egy háború esetén akár mindkét fél állhat a szellemi jobboldaliság talaján, s ezt kellő mélységben megélve – leginkább a harcos saját nézőpontjából – olyan szintáttörést lehet megvalósítani, ami földi síkon másodlagossá teszi a harc voltaképpeni kimenetelét. Ernst Jünger kapcsolódó művei (*Acélzivatarban*, *A harc mint benső élmény*) ezt az alapélményt részleteiben dolgozzák fel.

Egykor a világ túlnyomó részt jobboldali volt, azonban ez a teljességre kiterjedően nem volt lehetséges, mivel a lázadás erői, az „ellenerők" az ember paradicsomi állapotának megszűnése óta külső és belső világának egyaránt részei. Az Isten felé fordulás, az Istenre koncentráltság mellett az ember, egykori édeni őshazájában, „ahol" lényegében Isten „társaságában" élt, miután maga mögött hagyta az aranykori állapotot, immár a dualitások világában élt: kívül ellenséges erőkkel találta magát szembe, saját magában pedig úgyszintén tapasztalhatta – kellő önreflexió birtokában –, hogy tudattartalmai nem csupán az ég felé mutatnak, hanem számos baljós vonással rendelkeznek. Ezek a baljós vonások, mindaz a bizonytalanság, kétség, gyötrelem, kétségbeesés, félelem, reményvesztettség, abból a kettéhasadt létből jött létre, amit az istenközelség hátrahagyásával az embernek a mai napig el kell szenvednie. Az emberben lakozó formátlan erőket, a szervetlen, vak gomolygást, a kondicionálatlan késztetéseket, ösztön-mozgatta cselekedeteket tán korai lenne (időbeli síkon értelmezve a problémát) baloldaliságként azonosítani, ám mihelyt az emberben tudatossá alakultak, átgondolttá szervesültek a tendenciák, amelyek egy Istenmintára berendezkedő világgal való oppozíció jegyében álltak, tanúi lehetünk a baloldaliság mint lázadás evilági megszületésének.

✣

A baloldaliság ősmintája, ősképe, ősmatériája a lázadás. *Non serviam* – nem szolgálok, jelentette ki gőgösen Lucifer, midőn szembeszegült Istennel. Lucifer nem volt képes elviselni azt a terhet, hogy osztoznia kellett Istennel az elsőségben, s evégből született meg az, amit lázadásnak hívunk, s ami a mindenkori *valódi* renddel való szembenállás örök mozgatója, táplálója. Írásunk központi fogalmát ekképpen ragadhatnánk meg a keresztény értelmezés mentén (egyéb tradicionális teóriákra, melyek szerint a lázadás nem feltétlenül rossz az ember számára, nincs mód kitérni).

Sokáig az Istennel való szembefordulás jelentette az abszolút negatív pontot, azt a magatartást, amely igyekezett megingatni a világ teremtőjének pozícióját, de magának Istennek

a létét csak nagyon kevesen merték kétségbe vonni, hozzátéve, hogy az archaikus korokban nem valószínű, hogy létezett ilyen ember. Tanulmányunk természetszerűleg nem térhet ki a megannyi hitvitára, amely főleg Krisztus isteni és emberi mivoltának a viszonyait tárgyalta a kora keresztény időszakban, s melyek során kiátkozások is történtek, mivel ez szétfeszítené az írás kereteit. Azonban a lázadás feltámadt szelleme, mintegy előképként már magában hordozta a tagadást, ami lényegében a baloldaliság másik alapeszméje, vagyis úgyszintén annak ősnyersanyaga, ősállapota, még ha a történelem relatíve későbbi időszakaiban is öltött konkrét formákat.

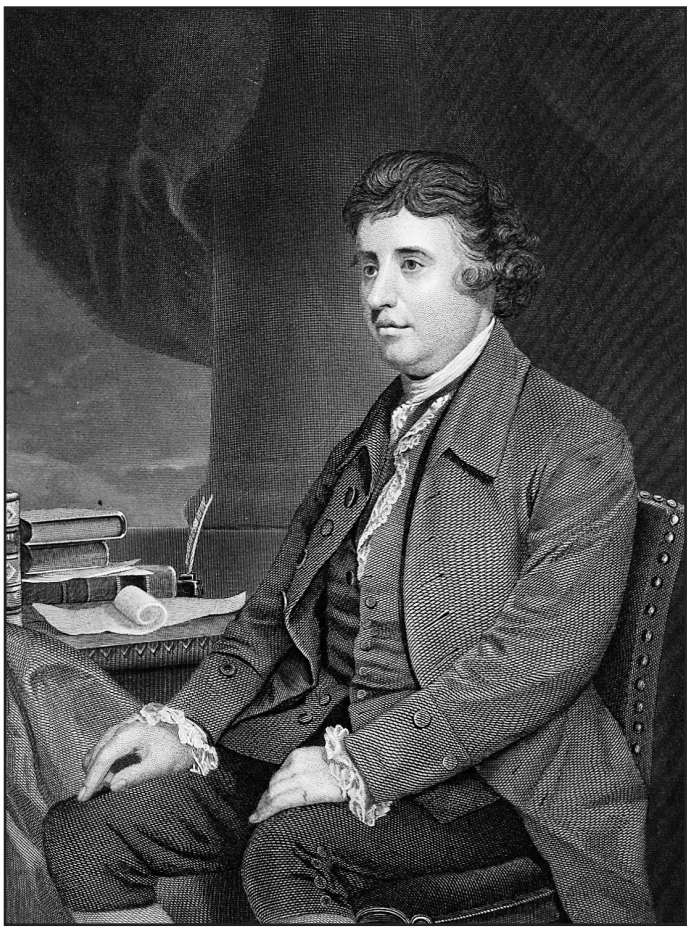
Az ember a modernitás korát megelőzően abból a bölcsességből merített, amely a kezdetektől fogva rendelkezésére állt. Ennek a folytonosan átadott őstudásnak a múltját senki nem firtatta, valóságosságát nem kérdőjelezte meg. Ezen az öröktől fogva létező tudáson alapult az, amit emberi társadalomnak hívunk, a polisszal, a városokkal, a kultikus helyekkel, az intézményekkel, funkciókkal, rendekkel, kasztokkal, s minden járulékkal egyetemben, amelyek az ember földi világának szerves alkotórészeit jelentették. Így ír erről *A prófétálás adománya* című könyvében az orosz vallásbölcselet egyik kiválósága, Lev Sesztov: *„Nem szabad túl hirtelen elszakadnunk a régi igazságtól, hiszen nem lehetünk bizonyosak benne, hogy a régi igazsággal együtt nem hagy-e el bennünket mindenfajta igazság. Az igazság értelme, az igazság nagyhatalmi jogai és ereje a hagyományokban rejlik: hogy honnan jött az igazság, senki sem tudja, és nem is kell tudnia. Időtlen idők óta bizonyos gondolati rendet sugalltak nekünk, s az belenőtt szellemi organizmusunkba. Éppúgy nem lehet kirántani onnan egész bensőnk megingatása nélkül, mint ahogyan nem lehet kivenni a csontvázat az emberi testből az élet elvétele nélkül.”* Ez a generációkról generációkra, korszakokról korszakokra áthagyományozott igazság, amely láthatatlanul, ám mindennél elevenebben kormányozta az ember világát és benső életét, amennyiben át is esett változásokon, mivel az idő adta keretekhez szükségképpen alkalmazkodnia kellett, organikusan illeszkedett az isteni rendbe, viharokon, háborúkon, nehézségeken át is kalauzolta az ember életét, a társadalom bármely rendjéhez is tartozott. Az Istenben, az ős-okban, melynek eredetét nem kutatta senki – a teológusokon kívül – nyugodott az ember világának totalitása, amit, szűkebb rátekintésben, először a reneszánsz kezdett aláásni. Innentől kezdve egyre fokozódó iramban követték egymást azok az események, amelyek az embert Istenhez és az ismeretlen eredetű, de megélt igazsághoz kötő szálakat kezdték elszakítani. Ezeket a folyamatokat, tendenciákat, törekvéseket, erőket nevezhetjük baloldaliságnak. A jobboldaliság Isten felé vezeti az embert, a baloldaliság igyekszik elválasztani Istentől. Valójában ennyire sommásan is elegendő lenne kifejezni ezen irányultságok lényegét. Ám mivel mindez jelenségek sokaságában és nagy változatosságban mutatkozik, a főbb vonalakra érdemes kitérni.

„A jobboldaliság Isten felé vezeti az embert, a baloldaliság igyekszik elválasztani Istentől.”

✣

A történelem folyamatának nem nyújthatjuk átfogó tablóját a baloldali megnyilvánulások tükrében, azonban a felsorakoztatni szándékozott szempontok reményeink szerint segítséget nyújthatnak a baloldaliság formáinak beazonosításához. Isten összeköt, Sátán szétválaszt – mondhatnánk, és ezen széthúzó törekvések felkutatására nem kell nagy értelmi erőket mozgósítani, hiszen a modern világ egésze erről szól. A Sátánnak és ügynökeinek legfőbb célja az ember elválasztása Istentől, eltérítése az útról

– de*viá*ció, vagyis el*úttalanodás* –, s ennek érdekében soha nem látott arzenált vonultatott fel a modern világ tulajdonképpeni analógiájaként, fegyverzeteként. *„Ahol megszűnik Isten, oda beszüremkedik egy ördög”* – idézhetjük Bergyajevet, egy másik jeles orosz vallásfilozófust, s a megszámlálhatatlan mennyiségű szekták, ideológiai és egyéb irányzatok a bibliai Bábelnél is nagyobb zűrzavarral terhelik a modern korban élő ember érzékeit. Nem érvényteleníthetünk minden irányvonalat, vallási elképzelést, csak mert a modern korban egzisztál, azonban a kimondatlan, mintegy sugallt cél az, hogy az ember minél nehezebben leljen arra a láthatatlan szálra, ami elvezetheti a fentebb említett ős-igazság megismeréséhez. Ezeket a törekvéseket hívjuk gyűjtőnéven baloldalinak, amivel máris eloszlatjuk azt a tévhitet, hogy e terminust (a jobboldaliséggal egyetemben) pusztán gazdasági fogalomként értsük. Mivel minden valódi kategória és fogalom szellemi természetű, így a jobb- és baloldaliság lényegét is csak szellemi rátekintésben tudjuk megérteni, tisztázni.



Edmund Burke (1729–1797)

Az egyik legkardinálisabb pont a baloldaliság megértésében – inkább vertikális-szellemi, mint horizontális-történeti aspektusból – az a drámai kijelentés, Nietzschét idézve, hogy *„Isten halott”*. A 19. század nagy hatású filológus-filozófusának e kijelentését, ennek súlyát sokan érezték akkoriban, mivel ennél világrengetőbb, vészjóslóbb tételezést aligha lehetett volna megfogalmazni. Érezték ezt az egész európai kontinensen, hullámai az orosz síkságokig elmenően megrengettek mindent, s Dosztojevszkij, a nagy látnok-írófejedelem is megérezte a rémítő kilátást, amit húsba vágó kíméletlenséggel fejeztek ki ezek a szavak. Kolosszális regényeiben az orosz géniusz szintén Isten megrendült valóságát vázolta fel alakjain keresztül. Európa fáraszai a maguk benső szűrőjén áteresztve érzékelték és magyarázták halhatatlanná lett műveikben azt a baljós áradatot, amely csak ezután öntötte el kultúrnépeinket, átcsapva földrészünk határain, láng- és vértengerbe borítva a világot. Az erőkoncentrátum, mely e vérgőzös folyamot gerjesztette, dagasztotta, a baloldaliság pszeudo-szelleme. De már hallhatjuk is az ellenvetéseket, miszerint a régi korokban, az Isten-kormányozta időkben is sok háború dúlt földjeinken. Ezzel kapcsolatban azt lehet mondani, hogy a konkrét harcok formájában megnyilvánuló konfliktusok már a problémák

kifakadásának jelei, amelyek különböző erők egymásnak feszülésében kulminálnak. Ezeknek az erőknek a természetét kell megismerni, ugyanakkor az embernek a mindenséghez és önmagához való viszonyát kell tanulmányozni, hogy tisztába jöjjünk, mikor és miért lesz a fegyvereké a szó.

A szakrális alapú berendezkedésekben az uralkodó és az arisztokrácia az igazság előtérbe helyezésével kormányzott (ha voltak is alkalmatlan monarchák és nemesek, ez magukat az igazságokat, azok belső lényegét nem érinti), és ha emberi síkon és felfogással (minél alacsonyabb rendhez, kaszthoz tartozott valaki, annál nehezebb lehetett ezt megérteni) nem is volt könnyű belátni egy-egy nagy horderejű és olykor gyászos következményekkel járó döntést, a határozatot meghozók kezét egy felsőbb rend vezérelte. Más szavakkal: a nagy formátumú, államférfiúi kvalitásokkal rendelkező királyok, császárok nem az egyéni önkény talaján állva hozták meg döntéseiket, még ha ezek alacsonyabb síkon az igazságtalanság képét is nyújthatták bizonyos vonatkozásaikban. A földi-teremtett világban semmi sem birtokolhatja a tökéletesség privilégiumát, azonban az erre való törekvés a szakrális világ minden egyes emberi létezőjét áthatotta a társadalom teljes palettáját felölelően. E magatartást, ami az egyéni szabadságnak és felelősségnek messzemenő teret ad, ugyanakkor szervesen illeszkedik az Abszolútum rendjébe, jobboldalinak nevezzük, s ezen attitűddel szemben a baloldaliság újabb arculataival kell szembenéznünk.

A hibás megközelítések egyike, amikor egyes országokat, népeket, birodalmakat pusztán az alapján ítélünk meg, hogy mennyire erőszakosak, milyen mértékben élnek a büntetés szigorával, valamint milyen gyakorisággal nyúlnak ezekhez az eszközökhöz. Nos, az erőszak nem volt idegen például a középkor vagy az ókor világától, ezt nem is állítaná senki, azonban általános megfigyelés, hogy aki ezen szempont mentén ítél és véleményez, szem elől téveszti éppen azt, amire az imént utaltunk. Nevezetesen, hogy a szakrális korok embere Isten-központú világban élt. Nem szűkölködtek az emberiség korábbi időszakai pusztításokban, háborúkban, éhínségekben, megtorlásokban és így tovább, de bármily csapás is érte az embert, az Ég nyitva állt előtte, és az *„Istenben-levés”* egyszerre nyújtott menedéket, vigaszt, ugyanakkor erőt a folytatáshoz. Ha nem volt folytatás, a Megváltó kebelébe való megtérés jelentett kiutat és megszabadulást a csapásoktól, egyúttal egy jobb élet reményét. A szakrális világ emberének, s természetes lakhelyének, a Sophia Perennis jegyében álló birodalmaknak, monarchiáknak az Ég jelentette a követendő mintát, és az odavezető utat is ennek jegyében igyekezett bejárni, akkor is, ha ez sok viszállyal járt. Kétségtelen, hogy a sok háborúskodás olykor nem a legmagasztosabb célok érdekében folyt, azonban ez nem helyezi margón kívülre azt az igazságot, hogy a szakrális alapokon nyugvó világi berendezkedéseknek mi volt a végső vonatkoztatási pontja. Az a tény, hogy évszázadokkal ezelőtt Európa földjeit vallásháborúk szaggatták, a

„(…) manapság már nemcsak brutális eszközökkel, hanem kifinomultabb módszerek révén is igyekeznek egyben tartani a mesterségesen kreált rendszert. Az emberi természet, a psziché, a velünk született hajlamok, késztetések, szokások, függések, gyengeségek beható tanulmányozásával hatékonyabban lehet gúzsba kötni az állati szint alatt tengődő embercsordákat, mint korbáccsal, tarkónlövéssel vagy szándékosan előidézett éhínséggel.”

történeti eseményeken, évszámokon túlmenően arról tudósít bennünket, hogy azokban az időkben az embert mindennél jobban foglalkoztatták az Istennel kapcsolatos kérdések, s ezekért, a *Legfőbb* iránti odaadás jegyében sokan az életüket is hajlandók voltak feláldozni. Nem a cinizmus mondatja velünk mindezt, nem a vérontás legitimálása, vagy egy hideg, távolságtartó elvi állásfoglalás e háborúkat jobb színben feltüntetendő, hanem annak belátása, hogy az akkori embernek teljesen mások voltak a prioritásai, mint a ma élők túlnyomó többségének. Azoknak az embereknek a zöme, akik ma jobboldalinak vallják magukat, valójában baloldaliak. Vajon ki tekinti olyan fontosnak a benne állítólagosan élő istenhitet, mennyire ápolja, hogy ha valamely erők megpróbálnák onnan kitépni, akár az életét is kockáztatva kelne a védelmére? Merőben teoretikus felvetés. Valójában az autó, az egzisztencia, az aktuális munkahely, a karrier érdekében sokkal hamarább mozgósítja saját magát a ma embere, mint holmi láthatatlan eszmék, ideák vagy akár Isten érdekében. Olyan elképzelésekért és dolgokért, amelyek nem szilárdabbak múló fuvallatnál.

A világ, amelyet Nietzsche nyomán olyan valóságként festhetünk le, ahol „Isten halott", a baloldali álszellem terméke. Az előbbiekben vázolt, s jobboldaliként definiálható világgal szemben a baloldali rendszerek mindegyike társadalommérnöki agymunka eredménye, a hatalmasra hízott hübrisszel túlterhelt ember produktuma (párttitkárok, generalisszimuszok és csinovnyikjaik légiói), akiben a hatalomvágy gigantikus méretűvé dagadt, azonban ezzel nem párosul sem valódi belső nagyság, sem mérték, sem belátás, sem bölcsesség, amely képes lenne az erők finom egyensúlyát akár önmagában, akár a rábízott – vagy inkább elbitorolt – ország vonatkozásában megteremteni. Mivel egy ilyen berendezkedés, élén a bitorlóval, alatta pedig egy feje tetejére állt hierarchiával, a szent uralom szentségtelen megfordításával, képtelen természetes, organikus úton megteremteni az egységet, amely csak az egyes részek, alattvalók, hűbéresek szabad akaratából való hódolatának útján valósulhat meg, így pusztán a kényszerítés, a fenyegetés légkörének, legvégső esetben pedig az erőszak alkalmazásának útján érhető el. Ebből következően egy ilyetén alapokkal bíró rendszer csak addig maradhat fenn, amíg a valódi elnyomó szervvé degradálódott „állam" (baloldali értelmezésben az állam: erőszakszervezet) képes olyan büntetőapparátust felvonultatni, ami összetartja a mesterséges gólemet; egyszersmind el kell tudnia hitetni a vágóállat szintjére süllyesztett néptömegekkel, hogy rendelkezésére áll minden eltipró eszköz, hogy jobb belátásra bírja a népmasszát, amennyiben ellenkezést, lázongást forgatnának a fejükben. Nos, amíg ezen erőszakos eszköztárat bírja az állam, csupán addig létezhet e mesterséges formáció. Ez minden baloldali talmi világboldogító apparátusra jellemző, valósítsák meg a kommunista végletet, avagy a magát liberálisnak nevező alakulatot.

E – gyűjtőnéven – baloldali konglomerátumok princípiumtalan, középponttalan társadalmi konstrukciók, melyek pusztán megfélemlítéssel, retorziók kilátásba helyezésével, kényszerítőeszközökkel képesek érvényesíteni akaratukat, vagy éppen drasztikus megvonásokon keresztül igyekeznek véghez vinni a káosz egyben tartását. Mivel nincs centrum, sem *in principio*, sem *de facto*, a merőben vulgáris, materiális hatalom gigantikus szemétdombjára felkapaszkodott emberbitorlónak, uralkodót imitáló egomániás alaknak és kiszolgáló percemberei sokaságának kell egyben tartania a részeket, amelyeket ezen erőszakmódszerek híján nem lehetne összeterelni. Természeténél fogva (nincs középpont, nincs tengely, nincs pólus) minden baloldali rendszer a káosz, a teljes felbomlás, a

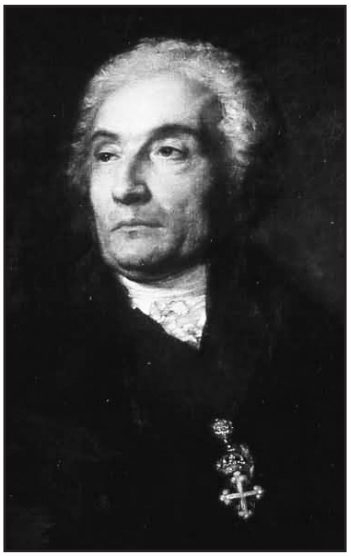
megsemmisülés felé tart. Az idők jeleiként értelmezhetjük, hogy manapság már nemcsak brutális eszközökkel, hanem kifinomultabb módszerek révén is igyekeznek egyben tartani a mesterségesen kreált rendszert. Az emberi természet, a psziché, a velünk született hajlamok, késztetések, szokások, függések, gyengeségek beható tanulmányozásával hatékonyabban lehet gúzsba kötni az állati szint alatt tengődő embercsordákat, mint korbáccsal, tarkónlövéssel vagy szándékosan előidézett éhínséggel.

Szűkebben értelmezett baloldali rendszerek nem olyan régóta léteznek, azonban a mai helyzetet figyelembe véve ki kell mondanunk, hogy ma már szinte csak ezekkel szembesülhetünk. Ahol esetleg még megvannak a monarchia szilánkjai, jobbára azok is csak paródiaszerű maradványok. Létezik olyan vélekedés, melynek értelmében egy-egy országot, királyságot, bármely társadalmi alakulatot az alapján mérhetünk meg, hogy mennyi ideig létezett (minden birodalom összeomlik egyszer…), s ezen a ponton is kitapinthatók a jobb- és a baloldali szemlélet lényegi pontjai. Elvileg a baloldali politikai formák megléte önmagában bizonyítékot szolgáltatna arra, hogy nem szükséges szakrális princípiumok talajára alapozva felhúzni az építményt, hiszen sok baloldali társadalom él és virul, látszólag, azonban erre elég lenne röviden válaszolni: aminek időben van kezdete, időben van vége. A szakrális alapokon nyugvó királyság, császárság mint földi felépítmény, vagyis az *isteni város* földi mása, valóban hordozza az időbeliség, a mulandóság terhét, és ez a része kétségtelenül el fog porladni, azonban azok az ideák, melyek jegyében e várost az atyák megalapították, időtlenek, az öröklét valóságával rendelkeznek. A baloldali szemléletek csak fenomenológiai, időbeni, horizontális létfelfogást ismernek, vagyis egy politikai rendszer értékét csak azon tudják lemérni, hogy mennyi ideig állt fenn az időben. Mivel csupán az események lajstromba vételét, egymásutániságát tartják szem előtt, képtelenek egy olyan meta-politikai megközelítést magukévá tenni, ami a jobboldali létszemlélet sarkalatos pontja, nevezetesen azon felbecsülni egy birodalom jelentőségét, súlyát, hogy merőlegesen az idő áramlására, a vertikum mentén milyen nyomot hagyott, milyen egyetemes értékeket tudott kikristályosítani kimagasló férfiúin keresztül abban az időintervallumban, amely számára földi berendezkedésként, fénylő monarchiaként megadatott. Mivel a baloldaliság nem ismer el semmilyen transzcendenciát, semmit sem képes felfelé meghaladni, így csupán kerülőutakon, ideológiai bűvészmutatványokon, pszeudoeszkatológiai víziókon, disztópiákon, illegitim utakon keresztül képes mégiscsak valamilyen földi lét-meghaladást kieszközölni. Ez azonban külső-belső gyötrelmekkel jár, egyszersmind azzal, hogy ezen vészjósló ál-ideák révén, amelyeket millenáris elképzelésekkel túlterhelt elmék izzítanak fel magukban, a társadalom egészét steril társadalommérnöki laboratóriumként kezelve kísérleteznek az emberekkel. S mivel Isten nincs, az Ég beboltozódott (mint René Guénon megállapította), az ember számára nem maradt más, mint a földi pokol, amelyből már nincs kiút a baloldali világkonstruktőrök mesterkedései következtében. Legfeljebb az infernális régiók felé.

„Természeténél fogva (…) minden baloldali rendszer a káosz, a teljes felbomlás, a megsemmisülés felé tart.”

Néhány gondolat erejéig ki kell térni a szuverenitás kérdésére. Julius Evola így ír a *Lázadás a modern világ ellen* című művében: *„A két természetről szóló tanítás – az élet tradicionális szemléletének alapja – abban a relációban is visszatükröződik, amely a Tradícióban az állam és a nép* – démos – *között fennáll. Az a gondolat, hogy az állam a* démosból *ered és benne találja törvényességének és stabilitásának alapját, olyan*

ideológiai perverzió, amely tipikusan jellemző a modern világra, lényegében bizonyítva a visszafejlődést, hiszen ezen felfogással a szellemi megszentelődést nélkülöző természeti, társadalmi formákhoz jutunk el. És az, hogy – miután ezen irány állandósult – egyre mélyebbre kellett süllyedni, egészen a tömegek és az abszolút demokrácia kollektivista világáig, ebben természetes szükségszerűség hatását kell látni, mégpedig a testek szabadesését." A mai politológiai elképzelések szerint – amelyekben semmi tradicionális nincs – a szuverenitás a nép, vagyis a *démos* sajátja, megvalósítva ezzel azt, amit Evola 90 évvel ezelőtt írt. Ez az elképzelés mind elvi szinten, mind faktuálisan nonszensz, élesebben fogalmazva hazugság, mivel egyrészt egy formátlan, amorf közeg, ami a „nép", semmilyen legitim hatalom forrása és birtokosa nem lehet, másrészt még különösebben éles szemre és felfogásra sincs szükség ahhoz, hogy észleljük: a demokráciának nevezett rendszerekben konkrét – és kevésbé konkrét – érdekkörök, oligarchiák birtokolják, pontosabban bitorolják a hatalmat. A nép princípiuma, pontosabban ál-princípiuma a *formátlan*ban, precízebben: a *meg nem formált*ban van; a *mennyiség*ben a *minőség*gel szemben, ily módon nem lehet benne olyan ideára lelni, ami egy valódi értékeken alapuló struktúra alapja lehetne. Szuverén csak olyan uralkodó lehet, aki legitimitását az *Abszolút*ból, a *Feltétlen*ből, *Isten*től nyeri. A tradicionális berendezkedések, a *Sacrum Imperium*, a királyság, a teokrácia az *Ég*től kapja a beiktatást, s ennek a felsőbb legitimálásnak a hiányában bármely földi politikai konstrukció homokra épült vár, amely legfeljebb a létrontás terén képes maradandót alkotni. Egy olyan felfogás, amely a népnek szuverenitást vindikál, markánsan baloldali.



Joseph de Maistre (1753–1821)

✣

A baloldaliság voltaképpen egybeesik a *modernitás* lényegével. A bőség zavarával kellene megküzdenünk, ha megpróbálnánk összegyűjteni és rendszerezni e fogalmak ismérveit. Ám elkerülhetetlen, hogy kitérjünk a legfontosabbakra. Az eddig elmondottakból következően láthattuk, hogy a baloldali irányultságok nem ismernek és nem ismernek el semmilyen hatalmat, valóságot, amely az ember mint állat felett állna (továbbra se szépítsük: a modernitás, vagyis a baloldal lényege szerint az ember pusztán intelligens, eszközhasználó állat), pontosabban azt, hogy az emberi lét rendelkezik egy olyan dimenzióval, ami túlmutat a szimpla biológiai/fiziológiai léten. Hogy ők maguk, tehát ezen eszmék szószólói és vak elfogadói maguk is naponta produkálnak – ha mégoly öntudatlanul is – ennek ellentmondó tudati aktivitást, cseppet sem zavarja őket, hiszen az egész életen át tartó indoktrináció, a kötelező közoktatás, az ezzel kéz a kézben járó média és a továbbra is jobbára szcientista szektaként működő tudományos világ (ami az utóbbi évek fényében egyre kártékonyabb tevékenységet fejt ki), valamint az a formátlan, ám annál könyörtelenebb jelenség, ami a „közvélemény", hallgatólagosan is az ember biológiai szintre való redukcióját vallja.

Paradox módon az ember, legalábbis a modern, vagyis baloldali nézetek szerint, évezredek múltán sem tudott kilábalni állati mivoltából, úgy, hogy közben folyamatosan fejlődik. Mind

egyéni szinten, mind társadalmi létezőként fejlődik, miközben az ember a baloldali elképzelések alapján egyre fejlettebb társadalmi, politikai mintákba szerveződik (ezen abszurd felfogás értelmében a valaha volt legfejlettebb társadalmi együttélési mód éppen a mostani, vagyis a liberális demokrácia, ami mégsem olyan fejlett, hogy egyetlen nap alatt le ne bontsák, ha a létrontás erői éppen úgy óhajtják – lásd: Covid), de állati valóját nem tudja áttörni. Ennek ellentmondani látszanak a legújabb transzhumanista kísérletek, amelyek a gépekkel való helyettesítés/összeolvadás révén látják az ember önmeghaladásának útját, amely természetesen a lefelé, a pokolbéli állapotok felé való elmozdulást jelenti. A „fejlődés", a „haladás" olyan elpusztíthatatlan álmítoszai, konok jelszavai az immáron évszázadokon átívelő baloldali tendenciáknak, amelyek azon emberek szemléletének (ismét csak sok esetben teljesen átgondolatlanul) is szerves részeivé váltak, akik amúgy magukat konzervatívnak nevezik. A modern nyugati társadalom hatása alatt lévő régiókban vajon hány ember kérdőjelezi meg manapság az evolúció elméletét? S közülük, akik elhiszik ezt a teóriát, hányan fogadják el úgy, mint egy rájuk aggatott kabátot, miközben egyetlenegyszer sem gondolkodtak el a témán mélyebben? Költői kérdések.

✣

Miután az ember lemondott az Örökkévalóságról, nem maradt számára semmi egyéb az idő kíméletlen múlásán kívül. Kiterítve fekszik előtte a többé-kevésbé lineáris – ekképpen felfogott – időfolyam, s beleszédül a látványba, még inkább annak tudatába – tompán sejti ugyan, ezen túl is lennie kell valaminek –, hogy az áradat magával rántja, ez pedig folyamatos menekülésre készteti. Utóbbi kifejezés ismét kulcsszó, ugyanis a modern embert, aki eltörölte múltját, ha nem is annak eseményeit, hanem azt az ontológiai valóságot, melyből az úgynevezett „múlt" táplálkozik, s ennek forrását, az Örökkévalót, a folyamatos előremenekülés jellemzi. Nem tehet mást. Felégette maga mögött a hidat, az Égről rég megfeledkezett, és csak egy soha el nem érkező, meg nem valósuló jövő hamisan csillogó ígérete áll előtte. Ezt kergeti vakon, süketen, bénán, nem hallván, nem értvén meg, hogy önnön vesztébe rohan.

Egykor létezett a jövő érvényes felfogása, amikor az ókoriak jóslások útján próbálták kifürkészni az istenek szándékait, de ezt mint „tiszta lapot" szemlélték, ahol a jelen lehetőségeiből, jeleiből próbálták megfejteni a jövendő eshetőségeit, és nem egy utópisztikus földi Paradicsom utáni sóvárgás jegyében kutatták azt, ami előttük állt, ami egységesen a baloldali rendszerek jellemzője. Hozzátehetjük a triviális tételt, hogy a hagyományok szerint egységesen hanyatlás figyelhető meg a földi világban, vagyis involúció evolúció helyett, s az involúciós folyamat valójában egybeesik a világ balratolódásával.

E balratolódás nem szűnt meg, egészen az utolsó napig kitart majd. A jobboldali emberre jellemző (akit az egyszerűség kedvéért ezúttal azonosítsunk a konzervatívval), hogy értékeket vall magáénak, amelyek nem változnak az épp aktuális széljárásnak megfelelően. Alkalmazkodik a korhoz, amiben él – még ha egyes korok nem is kedveznek belső alkatának –, mivel tudja, hogy az ő valódi hazája „nem evilágból való". Nem hisz a soha nem volt haladás ígérgetéseinek, hiszen tudja, hogy az alapvető kérdésekre a baloldali „futurológusok" sem korábban nem tudták, sem ma nem tudják megadni a választ. A 21. század sajátos nehézségeit az adja, hogy e posztmodernnek is nevezett korban, amely immáron azt a luxust is megengedi magának, hogy akár hagyománymorzsákat is beengedjen a látóterébe, így a legkülönfélébb szemléleti basztardizációkat szüli, a világnézeti káosz a lehető legnagyobb. A mostani helyzethez képest

a második világháború utáni hidegháborús viszonyok sok tekintetben a tiszta átláthatóság megtestesülései voltak. Manapság az ember egy minden létterrénumra kiterjedő dzsungelben találja magát, s amennyiben nem rendelkezik szilárd létszemléleti vonatkoztatási pontokkal, principiális alapokkal, úgy a szüntelen változások, a minduntalan megjelenő fenomenológiai produktumok, vagyis a *szamszára*i létforgatag könyörtelenül elsodorja, s az ilyen ember nem tehet mást, mint széttárja a karjait, mondván sem a jobb–baloldaliságnak, sem a konzervativizmusnak, sem bármely egyéb „egykori" értéknek nincs létjogosultsága, mivel a mai világban már nem bírnak eligazító érvénnyel. Azonban a magának az eszmélés és a tájékozódás luxusát e zilált időkben is megengedő ember számára kulcsfontosságú, hogy azokat a jelzőfényeket, amelyek nem merev korlátokként, hanem létszemléleti útmutatókként szolgálnak a benső „külvilágban" is megjelenő útján, megőrizze. Ha valaki nem rendelkezik ezekkel, és hagyja magát sodortatni az árral, akkor meglehet, hogy ugyan eredetileg konzervatívként határozta meg magát, de amit konzerválni akar, azok puszta esetlegességek, rosszabb esetben ártó tendenciák. Ezek kiküszöböléséhez elengedhetetlen, hogy az ember ne múló szokásokhoz, szeszélyekhez, külsődlegességekhez, pártokhoz, megkérdőjelezhető hitelességű személyekhez kapcsolódjon lényegileg, hanem kizárólag az Abszolútban gyökeredző ideákban horgonyozzon le. E tekintetben nem mellőzhető a tradicionális szerzők és a teológiai, valamint a mérvadó filozófiai művek elmélyült tanulmányozása.

„(…) a társadalom egészét steril társadalommérnöki laboratóriumként kezelve kísérleteznek az emberekkel. S mivel Isten nincs, az Ég beboltozódott (mint René Guénon megállapította), az ember számára nem maradt más, mint a földi pokol, amelyből már nincs kiút a baloldali világkonstruktőrök mesterkedései következtében. Legfeljebb az infernális régiók felé."

A fentiek figyelembevétele azért is kiemelt jelentőségű, mert a baloldali dominancia által átitatott modernitás korában általános érvénnyel bír a folyamatos értékrelativizálás. „Minden relatív", hallhatjuk szinte mindenki szájából a „haladás", a „fejlődés" lózungjaihoz hasonlítható kijelentést, aminek bizonyos szabályok körén belül lehet érvénye, azonban a modern világszemlélet mindenre kiterjeszti, ily módon a Legfőbb valóságra is. Eszerint Istent először megkérdőjelezték, relativizálták, majd nyíltan tagadni kezdték, hiszen egy olyan világban, ahol minden relatív, nem lehet elképzelni egy olyan „létezőt", amely több mint létező, lévén abszolút *realiveritas*szal bír, *ergo* semmilyen kondíciónak, relativitásnak nem alávetett. Talán nem kellene külön hangsúlyozni, de az a posztulátum, miszerint „minden relatív", és semmi nincs, ami centralitást képviselne a létben, a baloldaliság megtestesülése. „Minden értékes", „mindent tisztelni kell", „mindennek és mindenkinek meg kell adni az esélyt", hallhatóak e szemlélet további jellemző változatai, ami valójában azt jelenti, hogy semminek nincs értéke. Hiszen, ha minden ugyanannyit ér, akkor semmi nem ér semmit, másképpen fogalmazva: minden egyformán értéktelen. E baloldali kicsúcsosodások bármennyire egyértelműek, mind sűrűbb homályba burkolódzó korunkban egyre kevesebbek értésével találkoznak.

Röviden ki kell térni a „baloldali értékek" fogalmára is, ami egy oximoron. Baloldali értékek nincsenek. Mindazok az eszmék, értékek (szabadság, szegények istápolása, szolidaritás stb.), amelyeket a baloldal már évszázadokkal ezelőtt

elkezdett kisajátítani, és sajnos a közbeszédbe is úgy betonozódtak be, mint baloldali értékek, valójában teológiai fogalmak degradálódásával, a szavak romlásával – ami egyben tartalmuk kifordítását, meghamisítását jelentette (lásd Julius Evola ide vonatkozó írását) –, kerültek át a baloldali térfélre. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy baloldali érték nem létezik, hiszen egy olyan eszmerendszer (bármely formájában jelenjék is meg), ami a nullifikálásig elmenő nivellációt, minden érték relativizálását, a mennyiség kóros propagálását, az embert mint gazdasági tényezőt, a változhatatlan Abszolút tagadását, a transzcendencia elutasítását tűzi zászlajára, vagyis a felsoroltak képezik létének fundamentumát, semmilyen értékkel nem bírhat. A baloldali eszmék, azon alaptételükből fakadóan, hogy nem ismernek örök értékeket, semmilyen megőrzésre, konzerválásra méltó értéket nem tételeznek, legfeljebb a „fejlődés", a „haladás" körvonalazatlan előremenekülését szajkózzák, az „új", az „újdonság" folyamatos hajszolásában tüntetik ki magukat. Az „újnak" mint olyannak valós, hagyományos értéke is van, hiszen távoli visszfényét adja a teremtésnek, a teremtés végeredményének, azonban az „új" tradicionális értelemben mindig a „régi" dolgok közé integrálódott, organikus részévé vált a jól bevált és magasabb rendbe illeszkedő eszközök rendjének. Ezzel szemben a baloldali felfogás az újat a régi leváltására, sőt, sokszor megsemmisítésére használja, gondoljunk a kommunizmus átkos „múltat végképp eltörölni" jelszavára. Ennek értelmében az „új" pusztán „újdonság"-jellege révén ér többet a „réginél", nem belső minősége, értéke révén. Ezzel szerves összhangban zajlik mindennek a szüntelen „megreformálása", „forradalmasítása", „felrázása", mivel semmilyen magasabb szempont sincs, amire tekintettel kellene lenni, ami legalább az állandóság látszatát öltené magára. Egy ilyen világban az ember szüntelen sodortatásra van kárhoztatva, és mire megkapaszkodna valamiben, az aktuális „újdonság" máris kihúzta alóla a talajt, amit immáron mint régiséget hajít a szemétdombra. Az örök fejlődés hamis mítoszának ördögi köre ez.

✣

Mivel az ember nem élhet transzcendens valóság nélkül – még a magukat baloldaliaknak vallók sem –, az Istenhez vezető utakat istenpótlékokkal, „kenyőcsökkel", hogy hamvasi terminológiával éljünk, továbbá kiagyalt ideológiákkal, felszínes, üres dolgokban való hitekkel kell kitölteni, s ezek puszta felsorolása kitenne egy teljes kötetet. Ismerjük a hamis ideológiákat, az ufóizmust, az álvallásokat, szektákat, álmegváltásizmusokat, vagy a „civil" szervezetek tömkelegét, amelyek azt célozzák, hogy az embert eltereljék eredeti rendeltetésétől. Ezeknek a jelenségeknek van még egy közös gyökere, ami szintén alapvető jellemzője a baloldaliságnak: ez a kifelé fordulás. Ezen a téren mindenkinek van tennivalója, hiszen az ember hajlamos a problémákért, bajokért mindig valami „mást" okolni. Elérkeztünk ahhoz a pillanathoz, ahol – mivel a célunk a kettősségek felszámolása – a saját tudati működéseinket kell vizsgálat alá vonnunk.

„A baloldaliság az az ontológiai megbetegedés, amikor az egyén a bajokra minden megoldást, üdvöt, enyhet, gyógyírt kívülről, és csakis kívülről, egy tőlem drasztikus elválasztottságban lévő külvilágtól vár."

A dualitások világán belül észlelhetünk olyan ellentétpárokat, amelyek egymás kiegészítői, korrespondenciában állnak egymással, ily módon nem „ellenségek", inkább egyazon valóság különböző arculatait képviselik, noha ellentétesek: ilyen a férfi–nő, a nappal–éjszaka vagy a hideg–meleg kettőssége. Azonban a jobboldali-

ság–baloldaliság esete nagyjából megfeleltethető az Isten–Sátán relációnak. Míg az előzőleg felsorolt példáknak „szükségük van egymásra" a teremtett világ részeiként, úgy a Sátánra Istennek semmilyen téren nincs „szüksége". A Sátán nem tartozéka Istennek úgy, mint bármely természetű kiegészítője, még kevésbé mint Isten méltó ellenfele, mint amit afféle párbajozó felek közötti ellentétként tételeznek egyesek. A Sátán olyan értelemben lehet része az *Egy*nek, a *Teljesség*nek, hogy abból, éppen, mert *Teljesség*, semmi sem hiányozhat, így önnön ellentéte sem. Az Abszolútum totalitása értelmében a teológiai nyelvezettel Sátánnak nevezett „ellen-lény" Istenhez tartozhat, amennyiben minden egyes lehetőséget – akár a posszibilitásban lévőket (mint Isten gondolata), vagyis nem csak az aktualitásba „átment", megnyilvánult létezőket – is a teljesség köréhez tartozónak tekintjük. Valójában ezt szem előtt tartva és kontemplálva kell eljárnunk a baloldaliság mint fenyegetés kapcsán is, ami, mindezt jól értve, immáron nem külső fenyegetés – noha erőteljesen külsődlegesnek mutatkozó konkrét formákban nyilvánul meg az *Én* tudati teremben –, hanem olyan felismerendő és felszámolandó tudati „jelenség", amivel *nekem* kell kezdenem valamit.

Lényeges pont, hogy ne externalizáljuk a baloldaliságot, legalábbis törekedjünk arra, hogy ne puszta „objektumként" tekintsünk rá, mint egy tőlünk/tőlem különálló rosszra, ami ugyan nem kellemes, hogy létezik, de szerencsére közvetlen közöm nincs hozzá. A baloldaliság az az ontológiai megbetegedés, amikor az egyén a bajokra minden megoldást, üdvöt, enyhet, gyógyírt kívülről, és csakis kívülről, egy tőlem drasztikus elválasztottságban lévő külvilágtól vár. Ezzel szemben a cél az, hogy a saját magam tudati terében is próbáljak rálelni, kíséreljem meg átvilágítani, s mihelyt megtörtént, eliminálni, elszigetelni, majd amennyire lehetséges, felszámolni a kártékony tudattartalmakat. Ennek a folyamatnak állandónak kell lennie, úgy kell berendezni a belső életet, hogy az ártó erők kiiktatásának igényét egy benső paranccsá kell tudni transzformálni. Ha magamban felismerek egy olyan tendenciát, gondolatfoszlányt, ítéletmorzsát, aminek köze van a baloldalisághoz, vagyis igyekszik – kellő mélységű átvilágítás hiányában – beszüremkedni létszemléletem szövetébe, meg kell valósítani annak megállítását, kiküszöbölését, ami egyúttal a kettősségek felszámolásának az útja. Tehát miként a megfelelően megélt létszemlélet, ami egyszersmind a világnézet lényegi alapja, ez utóbbi is *aktív*, vagyis *aktusban van*, nem egy folyó holtágában lévő pangó vízhez hasonlítható, hanem egy eleven folyamhoz, amit folyamatosan áthatnak, aktiválnak a tudati erők, ily módon a kártékony influenciák támadó hatásait is ellenőrzés alatt lehet tartani.

Egyetlen kettősséget, így a jobboldaliság–baloldaliság dualitását sem szabad abszolutizálni, mert bár ezek is a megnyilvánult világ valóságához tartoznak, a Teremtő aktusának világban való leképeződései, teológiailag szólva Isten *kegyelm*éből léteznek, s Isten nélkül Sátán, emberi-földi-társadalmi síkra vetítve baloldaliság sem létezne, mivel ezek meghaladandók, nem tehetjük meg, hogy érckeménységűvé szilárdítjuk őket. A baloldaliság is és szülőatyja, a Sátán is akkor fog elolvadni, ha a tudatosság tüzén elhamvasztjuk őket.

A cél, hogy magunkban legyőzzük a tagadás, az „ellen" mélybe húzó szirénhangjait, amely újra és újra le akar bennünket téríteni az útról. A baloldaliság egy szellemi/lelki *Barathrum*: az a szimbolikus hely, ahol legrosszabb tendenciáink, késztetéseink, hajlamaink koncentrálódnak és kondenzálódnak, s amelyek feltérképezésében, kiküszöbölésében soha nem szabad lankadnunk. Ki kell üríteni ezt a *Barathrum*ot.